

ten i statsekonomi på medellång sikt. Alla dessa faktorer har bidragit till att såväl de korta som de långa marknadsräntorna har fallit under hösten och vintern.

En sänkning av grundräntan påverkar företagens disponibla inkomster gynnsamt. Särskilt för de små och medelstora företagen, som under de senaste månaderna har haft stora svårigheter, innebär en sänkning av grundräntan lättnader i de finansiella kostnaderna. Hushållssektorns totala disponibla inkomster påverkas emellertid inte särskilt mycket av en grundränteändring, eftersom ränteutgifterna minskar ungefär lika mycket som ränteinkomsterna. De skuldsatta hushåll som har grundräntebundna lån drar nytta av att grundräntan sänks.

När grundräntan sänks minskar bankernas nettoinkomster med cirka 1/2 miljard mark. Den planerade sänkningen av räntorna på dagligkon-ton kommer emellertid att öka bankernas lönsamhet mera än vad nedgången i grundräntan minskar denna. Nedgången i marknadsräntorna bidrar dessutom till att förbättra bankernas lönsamhet. Alla faktorer som medverkar till att hålla marknadsräntorna på en låg nivå underlättar också bankernas situation.

I den ekonomiska politiken är det skäl att inom de rådande strama ekonomiska gränserna försöka bryta hemmamarknadssektorns nedåtgående spiral. Ett särskilt viktigt mål i detta läge är att varaktigt få ned räntenivån. För att detta skall lyckas krävs ett starkt engagemang för en stabil prisutveckling på lång sikt. Finlands Bank of-fentliggör i dag det inflationsmål som kommer att ligga till grund för utformningen av penning-politiken."

Följande gång beslöt bankfullmäktige att sänka grundräntan vid sitt möte den 7 maj. Direktionens framställning i saken av den 6 maj:

"På nedan anförda grunder föreslår direktio-nen att bankfullmäktige enligt 17 § 1 mom. 1 punkten i reglementet för Finlands Bank skall besluta

att Finlands Banks grundränta sänks från 7 1/2 procent till 7 procent räknat från den 17 maj 1993.

Motiveringar

Den ekonomiska utvecklingen är klart tudelad. Det finns allt flera tecken på att exporten håller på att återhämta sig, men läget är fortfarande svårt

för hemmamarknadsföretagen. Därför är syssel-sättningsläget fortfarande svagt och inflations-trycket lågt.

En ytterligare sänkning av räntenivån skulle underlätta situationen. I räntepolitiken finns det emellertid inte stort svängrum. Grundränte-sänkningarna i januari och februari ledde till valutaoro och stora kapitalutflöden och till att indexet försvagades. Instabiliteten på valuta-marknaden har varit det största hindret för en räntenedgång.

Under de senaste veckorna har läget på valuta-marknaden blivit lättare och marknadsräntorna har fallit. Skillnaden mellan grundräntan och marknadsräntorna har krympt. Grundräntan kan sänkas med högst 1/2 procentenhet utan att valutaoro uppstår på nytt."

Vid sitt möte den 7 juli godkände bankfull-mäktige åter direktionens förslag om en sänkning av grundräntan. Direktionens framställning i saken av den 6 juli:

"På nedan anförda grunder föreslår direktio-nen att bankfullmäktige enligt 17 § 1 mom. 1 punkten i reglementet för Finlands Bank skall besluta

att Finlands Banks grundränta sänks från 7 procent till 6 1/2 procent räknat från den 15 juli 1993.

Motiveringar

Läget på valutamarknaden har fortsatt att vara stabilt under de senaste veckorna och marknads-räntorna har fallit. Till exempel 5 års räntan på statspapper har efter det senaste grundränte-beslutet gått ned från cirka 9 procent till drygt 8 procent. Skillnaden mellan grundräntan och marknadsräntorna har minskat, och avkastning-en på källskattepliktiga och skattefria tidsbund-na depositioner har närmast sig varandra".

Vid sitt möte den 12 augusti godkände bank-fullmäktige åter direktionens förslag om en sän-king av grundräntan. Direktionens framställning i saken av den 11 augusti:

"På nedan anförda grunder föreslår direktio-nen att bankfullmäktige enligt 17 § 1 mom. 1 punkten i reglementet för Finlands Bank skall besluta

att Finlands Banks grundränta sänks från 6 1/2 till 6 procent räknat från den 16 augusti 1993.

Motiveringar

Den ekonomiska utvecklingen är fortfarande tu-delad. Exporten och den externa balansen har utvecklats gynnsamt, men den inhemska efterfrå-gan har försvagats ytterligare. Inflationen har förblivit låg, trots att importpriserna har stigit. Marknadsräntorna har fortsatt att sjunka under sommaren; särskilt de långa räntorna har fallit under de senaste dagarna. Trots räntenedgången har den finska marken varit relativt stabil i för-hållande till de övriga europeiska valutorna.

Efter det senaste grundräntebeslutet har rän-tan på statens fem års obligationer sjunkit från cirka 8 procent till cirka 7 1/4 procent och tre års referensräntan från cirka 8 1/4 procent till cirka 7 1/2 procent. Differensen gentemot grundräntan har sålunda minskat.

På grund av osäkerheten i Europa och de kom-mande budgetförhandlingarna finns det inte stort svängrum i räntepolitiken. Nedgången i de långa marknadsräntorna under den senaste tiden möj-liggör dock att grundräntan sänks med en halv procentenhet."

Vid sitt möte den 22 november beslöt bankfull-mäktige sänka grundräntan för femte gången under året. Direktionens framställning i saken samma dag:

"På nedan anförda grunder föreslår direktio-nen att bankfullmäktige enligt 17 § 1 mom. 1 punkten lagen om Finlands Bank skall besluta

att Finlands Banks grundränta sänks från 6 procent till 5 1/2 procent räknat från den 1 december 1993.

Motiveringar

Konsumentpriserna har stigit allt långsammare på grund av den svaga inhemska efterfrågan och inflationsförväntningarna är måttliga. Konsu-mentpriserna gick upp med 1.6 procent i oktober jämfört med motsvarande månad i fjol. Finlands Banks indikator för underliggande inflation steg i september med en årstakt på 4.0 procent, men ökningen väntas bli betydligt långsammare under de närmaste månaderna.

Den finska marken har förstärkts en aning i förhållande till de övriga europeiska valutorna. Marknadsräntorna har fortsatt att sjunka; sär-skilt de långa räntorna har fallit. Efter det senaste grundräntebeslutet har räntan på statens fem års obligation gått ned från cirka 7 1/4 procent till

cirka 6 1/2 procent. Differensen gentemot grund-räntan har sålunda minskat.

I detta läge är det möjligt att sänka grundrän-tan med en halv procentenhet."

Gränserna för Finlands Banks räntor

Vid sitt möte den 7 maj ändrade bankfullmäktige gränserna för räntorna på bankernas central-bankskrediter och centralbanksdepositioner och för räntorna inom Finlands Banks verksamhet på penning- och kapitalmarknaden.

Räntorna på vissa specialkreditarrangemang

Vid sitt möte den 15 juni fattade bankfullmäktige beslut om räntan på Finlands Banks specialkredi-ter till primary dealer som fungerar som mark-nadsgaranter för statens referenslån. Direktio-nens framställning i saken av den 10 juni:

"Det är riksdagens bankfullmäktiges uppgift att bestämma Finlands Banks grundränta och andra räntor som Finlands Bank tillämpar eller gränserna för dem. Av denna anledning och med hänvisning till motiveringarna föreslår Finlands Banks direktion att riksdagens bankfullmäktige enligt 17 § 1 mom. 1 punkten i reglementet för Finlands Bank skall besluta

att Finlands Bank på de specialkrediter som Finlands Bank beviljar primary dea-ler¹, som fungerar som marknadsgaranter för statens referenslån, kan uppbära en ränta som uppgår till räntan på likvidi-tetskrediten vid varje tillfälle plus högst 10 (tio) procentenheter."

Motiveringar

Direktionen motiverade sitt förslag bland annat med att primary dealerna på en väl fungerande finansmarknad finansierar sina tradingportföljer med repor eller på overnightmarknaden. I Fin-

¹ Primary dealer är en marknadsgarant för statens refe-renslån som avses i statskontorets "Avtal om emission av statens lån och upprätthållande av andrahands-marknaden" och som har förbundit sig att ge anbud till marknadspris på auktionerna för statens lån och som referenslån godkända bostadsobligationslån och att på andrahandsmarknaden ge andra marknads-garanter tvåvägsnoteringar.

land fungerar dessa finansieringsformer än så länge bristfälligt. Dessutom uppstår det situationer på marknaden där likviditeten inte jämnar ut sig mellan parterna.

Också värdepappersförmedlare som fungerar som marknadsgaranter men som inte har rätt till likviditetskredit behöver en likviditetskanal för exceptionella marknadslägen. Därför är det motiverat att Finlands Bank enligt prövning beviljar värdepappersförmedlare som fungerar som marknadsgaranter, men inte är banker, specialkrediter mot säkerhet. Med dessa åtgärder avser Finlands Bank förbättra konkurrensen och värdepappersförmedlarnas verksamhetsbetingelser på masskuldebrevsmarknaden.

Tryggande av stabiliteten på finansmarknaden/ försäljningen av delar av Oy Tampella Ab

Vid sitt möte den 30 mars godkände bankfullmäktige för sin del arrangemanget i en avsiktsförklaring som samma dag undertecknats av Finlands Bank, Oy Tampella Ab och Enso-Gutzeit Oy och som gick ut på att Enso-Gutzeit av Tampella skulle köpa hela aktiestocken i Tampella Forest Oy och i Tambox Europe Oy och 27.5 procent av aktiestocken i Sunila Oy samt de jord- och vattenområden i Tampellas ägo som användes för Tampella Forests och Tambox Europes affärsverksamhet. Den totala köpesumman var 3 601 miljoner mark.

Vid mötet godkände bankfullmäktige för sin del också att Finlands Banks dotterbolag Sponda Oy skulle få fullmakt att köpa Tampellas aktier i Exofennica Oy och Tampellas delägarkreditfordran hos Exofennica Oy för sammanlagt 20.7 miljoner mark och att köpa Tampellas huvudkontorsfastighet av Tampella och Tampellas personals pensionsstiftelse för 175 miljoner mark.

Bankfullmäktige behandlade under verksamhetsåret Finlands Banks dotterbolags, Solidium Oy:s och Sponda Oy:s, verksamhet utgående från direktionens muntliga och stadgeenliga skriftliga rapporter vid sina möten den 9 februari, 30 mars, 7 maj, 15 juni, 25 augusti, 7 oktober och 15 december.

Vidare godkände bankfullmäktige för sin del vid sitt möte den 15 december att Finlands Bank skulle täcka det underskott i Sponda Oy:s eget kapital som orsakats av nedgången i värdet på Spondas fastigheter genom att teckna en ökning av aktiekapitalet på 200 miljoner mark och genom att överföra 1 000 miljoner mark till Spon-

das reservfond. Banken skulle betala aktieteckningen och överföringen till reservfonden genom att konvertera det räntefria lån i form av eget kapital som banken hade beviljat Sponda.

Förlängning av valutalagens giltighetstid

Vid sitt möte den 7 maj gjorde bankfullmäktige på förslag av direktionen en framställning till statsrådet om att valutalagen (1060/90) skulle ändras så att lagens giltighetstid samt statsrådets och Finlands Banks valutaregleringsbefogenheter skulle förlängas med två år till utgången av 1995. Enligt förslaget skulle Finlands Bank fortfarande ha rätt att övervaka finansinstitutens utländska risker samt få uppgifter om valutatransaktionerna för betalningsbalansstatistiken.

Efter att riksdagen hade godkänt motsvarande proposition (RP 112/1993 rd) stadfäste republikens president lagen att träda i kraft den 1 januari 1994.

Minimireservsystemet/ändring av reglementet för Finlands Bank

Vid sitt möte den 11 maj gjorde bankfullmäktige på förslag av direktionen en framställning till statsrådet om att en proposition skulle överlämnas till riksdagen med förslag till lag om ändring av reglementet för Finlands Bank så att Finlands Bank för skötseln av sina penningpolitiska uppgifter skulle få rätt att ålägga depositionsbanker och övriga kreditinstitut samt utländska kreditinstituts filialkontor i Finland att i Finlands Bank hålla en räntefri minimireserv, som skulle utgöra högst 5 procent av beloppet av den reservskyldiges främmande kapital. Finlands Bank skulle enligt förslaget fastställa beräkningsgrunderna för reserven och meddela andra föreskrifter och villkor som är nödvändiga för tillämpningen av reservkravet.

Efter att riksdagen hade godkänt regeringens proposition stadfäste republikens president lagen den 28 juni att träda i kraft den 30 samma månad.

Finansieringen av Toimiraha Oy

Riksdagens bankfullmäktige beslöt vid sitt möte den 15 juni att ge bankens direktion befogenhet att bevilja Toimiraha Oy, som grundats av det av Finlands Bank helägda Setec Oy, krediter i form

av eget kapital på sammanlagt 30 miljoner mark under åren 1993—1996 för att finansiera bolagets verksamhet.

20 marks sedeln

Vid sitt möte den 25 augusti beslöt riksdagens bankfullmäktige på förslag av direktionen att enligt 6 § 2 mom. myntlagen och 17 § 1 mom. 4 punkten i reglementet för Finlands Bank fastställa beskrivningen av Finlands Banks 20 marks sedel och att ålägga direktionen att låta publicera beskrivningen i Finlands författningssamling.

Vissa sedlar upphörde att gälla som lagliga betalningsmedel

Till en skrivelse till bankfullmäktige av den 10 juni fogade direktionen ett utkast till Finlands Banks beslut om att vissa sedlar upphör att gälla som lagliga betalningsmedel och föreslog att bankfullmäktige skulle besluta att nedan uppräknade sedlar skulle upphöra att vara lagliga betalningsmedel räknat från den 1 januari 1994. Direktionens framställning i saken:

”Beslut om att alla sedlar av 1945—1980 års typ upphör att gälla som lagliga betalningsmedel

Den nya myntlagen (358/93) trädde i kraft den 1 maj 1993. Enligt 14 § 1 mom. myntlagen kan Finlands Bank i fråga om sedlar besluta att de skall upphöra att vara lagliga betalningsmedel. Enligt ändringen (359/93) av 17 § 1 mom. 4 punkten i reglementet för Finlands Bank ankommer det på bankfullmäktige att besluta om att sedlar skall upphöra att vara lagliga betalningsmedel.

Enligt 15 § i den nya myntlagen skall Finlands Banks beslut om att sedlar skall upphöra att vara lagliga betalningsmedel publiceras i Finlands författningssamling. Beslutet skall publiceras minst sex månader innan det träder i kraft.

Finlands Bank är dock under tio års tid efter att ett beslut om att sedlar skall upphöra att vara lagliga betalningsmedel har trätt i kraft skyldig att lösa in de sedlar som inte längre är lagliga betalningsmedel till deras nominella värde.

I Finland har under självständighetstiden tidigare fattats två beslut om indragning av sedlar. Genom det första beslutet 1943 upphörde sedlar

av äldre typ än 1922 att vara lagliga betalningsmedel och genom det andra beslutet 1945 indrogs alla sedlar av äldre typ än 1945. För närvarande är alla sedlar av 1945 års eller nyare typ lagliga betalningsmedel.

Följande sedlar som getts ut före myntreformen 1963 är fortfarande lagliga betalningsmedel: 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1 000 och 5 000 marks sedlarna av 1945 års typ, 100, 500, 1 000, 5 000 och 10 000 marks sedlarna av 1955 års typ, 500 marks sedeln av 1956 års typ och 100 marks sedeln av 1957 års typ. Dessa sedlar bör dras in, eftersom de är utgivna före myntreformen 1963 och anger den gamla myntenheten. Dessutom är deras säkerhetsdetaljer bristfälliga, och de har använts i betalningsrörelsen endast sporadiskt efter 1960-talet. Den 30 april 1993 fanns det fortfarande sedlar av 1945—1957 års typ till ett sammanlagt nuvärde av 9.4 miljoner mark i omlopp.

Efter myntreformen utgavs 1, 5, 10, 50 och 100 marks sedlar av 1963 års typ. Dessutom utgavs 1975 en 500 marks sedel, 1976 en 100 marks sedel, 1977 en 50 marks sedel och 1980 en 10 marks sedel, innan sedelserien reformerades 1986. Också sedlarna av 1963—1980 års typ bör dras in. Deras säkerhetsdetaljer är bristfälliga, vilket möjliggör förfalskningar med hjälp av nuvarande teknik. Dessa sedlar har redan dragits bort ur rörelsen nästan helt och hållet. Finlands Bank har senast gett ut dessa sedlar 1987. Den 30 april 1993 fanns det sedlar av 1963—1980 års typ i rörelsen till ett sammanlagt belopp av 352.8 miljoner mark.

Utöver grundtyperna finns det sedlar med beteckningen Litt. A och Litt. B bland de sedlar som föreslås bli indragna.

Sedelserien reformerades 1986 och 1987 med sedlar av 1986 års typ av valörerna 10, 50, 100, 500 och 1 000 mark. År 1991 utgavs 1986 års sedlar med beteckningen Litt. A. med undantag av 10 marks sedeln. Den 30 april 1993 fanns det sådana sedlar i omlopp till ett sammanlagt värde av 12 192.5 miljoner mark. Eftersom 10 marks sedeln fortfarande ges ut och eftersom den liksom andra sedlar utan Litt.-beteckning fortfarande används i betalningsrörelsen, är det i detta skede inte motiverat att dra in sedlar av 1986 års grundtyp. I det skede då 10 marks sedeln i stort sett har ersatts av 10 marks myntet, som ges ut i november 1993, och volymen av de övriga sedlarna har minskat blir det aktuellt att dra in också sedlar utan Litt.-beteckning.

Enligt bankfullmäktiges beslut är det ändamålsenligt att koordinera informationen till all-

mänheten om indragningen av äldre sedlar med informationen om indragningen av äldre mynt.

Beslut om att mynt skall upphöra att gälla som lagliga betalningsmedel fattas enligt 14 § 1 mom. myntlagen av finansministeriet, som har börjat bereda beslutet. Också finansministeriet har för avsikt att besluta att äldre mynt skall upphöra att gälla som lagliga betalningsmedel den 1 januari 1994.

Med hänvisning till ovanstående och med stöd av 14 § 1 mom. myntlagen (358/93) och 17 § 1 mom. 4 punkten (359/93) i reglementet för Finlands Bank föreslår Finlands Banks direktion att riksdagens bankfullmäktige skall besluta att följande av Finlands Bank utgivna sedlar skall upphöra att gälla som lagliga betalningsmedel räknat från den 1 januari 1994:

— 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1 000 och 5 000 marks sedlarna av 1945 års typ Litt. A

— 5, 10, 20, 50, 100, 500 och 1 000 marks sedlarna av 1945 års typ Litt. B

— 100, 500, 1 000, 5 000 och 10 000 marks sedlarna av 1955 års typ

— 500 marks sedeln av 1956 års typ

— 100 marks sedeln av 1957 års typ

— 1, 5, 10, 50 och 100 marks sedlarna av 1963 års typ

— 5, 10, 50 och 100 marks sedlarna av 1963 års typ Litt. A

— 5 och 50 marks sedlarna av 1963 års typ Litt. B

— 500 marks sedeln av 1975 års typ

— 100 marks sedeln av 1976 års typ

— 50 marks sedeln av 1977 års typ

— 10 marks sedeln av 1980 års typ och

— 10 marks sedeln av 1980 års typ Litt. A.”

Bankfullmäktige beslöt att godkänna direktionens förslag vid sitt möte den 15 juni.

Försäljning av fastigheter

Bankfullmäktige beslöt vid sitt möte den 30 mars att med stöd av 17 § 1 mom. 5 punkten i reglementet för Finlands Bank befullmäktiga direktionen att sälja Finlands Banks tomt nr 2 i kvarter 49 i stadsdel III i Kotka jämte byggnader till finska staten för 7.4 miljoner mark och på sådana övriga villkor som direktionen fann lämpliga.

Vidare beslöt bankfullmäktige vid sitt möte den 15 juni att befullmäktiga direktionen att sälja tomt nr 20 i kvarter 10 i stadsdel I i Björneborg till Björneborgs stad för 3 miljoner mark och på

villkor som direktionen fann lämpliga samt tomt nr 18 i kvarter 20 i stadsdel I i Rovaniemi till finska staten för 25 miljoner mark och på sådana övriga villkor som direktionen fann lämpliga.

Setec Oy:s verksamhetsberättelse

Bankfullmäktige antecknade vid sitt möte den 7 maj för kännedom Setec Oy:s verksamhetsberättelse för 1992.

Ändringar i pensionsstadgan för Finlands Bank

I en skrivelse till bankfullmäktige av den 7 juni framhöll direktionen följande:

”Lagen om statens pensioner (StPL)(280/66) har ändrats genom en lag av den 30 december 1992 (1599/92), som trädde i kraft den 1 januari 1993 (RP 110/1992 rd).

Lagen om statens pensioner ändrades så att ett pensionsskydd på APL-nivå gäller för nya anställningsförhållanden. Pensionsåldern steg från 63 till 65 år, den årligen intjänade pensionen minskade från 2.2 till 1.5 procent och pensionens målnivå sjönk från 66 procent till 60 procent. Ändringen gäller personer vilkas anställning börjat efter den 31 december 1992. Ändringen motiveras med att förmånerna i olika pensionssystem skall vara enhetliga och därför ha samma nivå och med att det då det gäller statsanställda inte längre finns några skäl att avvika från den privata sektorns pensionsskydd. Också det faktum att de stora åldersklasserna uppnår pensionsåldern i mitten av nästa decennium förorsakar en kraftig tillväxt av pensionsutgifterna och försvårar finansieringen av pensionerna.

I regeringens proposition konstateras att motsvarande ändringar förutom inom statens och kommunernas pensionssystem kommer att göras också i andra offentliga pensionssystem.

På ovan anförda grunder och eftersom Finlands Banks pensionssystem enligt 24 § i reglementet för Finlands Bank i tillämpliga delar följer det gällande statliga pensionssystemet anser direktionen att det är riktigt att de ovan nämnda ändringarna i lagen om statens pensioner görs också i bankens pensionsstadga.”

Vidare framhöll direktionen att ett förslag om ändring av pensionsförmånerna för gamla arbetstagare skulle lämnas till bankfullmäktige senare, då motsvarande ändringar hade fastställts i lagen om statens pensioner.

Vid sitt möte den 15 juni beslöt bankfullmäktige godkänna direktionens förslag till ändringar i Finlands Banks pensionsstadga räknat från den 1 december 1993.

I en skrivelse till bankfullmäktige av den 23 november framhöll direktionen följande:

”Pensionsavgift för Finlands Banks anställda

Direktionen föreslår att pensionsavgiften för personer som omfattas av Finlands Banks pensionssystem skall bli bestående räknat från den 1 januari 1994 genom att stadganden om denna tas in i pensionsstadgan för Finlands Bank av den 13 december 1966.

Motiveringar

Arbetstagarna inom alla förvärvspensionssystem deltar 1993 i kostnaderna för pensionsskyddet genom att betala en arbetstagaravgift. Pensionsavgiften utgör 3 % av lönen enligt 4 § lagen om forskottsuppbörd. Pensionsavgiften är avdragbar i arbetstagarnas beskattning, och de får tillbaka en del av avgiften i form av skatte-gottgörelse. Om arbetstagens pensionsavgift för 1993 stadgas genom ettåriga lagar.

I lagen den 13 november 1992 om arbetstagens pensionsavgift (1004/92) som gäller till utgången av 1993, stadgas om pensionsavgiften för arbetstagare som omfattas av den privata sektorns arbetspensionslagar. I lagen ingår stadganden om en pensionsavgift också för personer som omfattas av Finlands Banks pensionssystem. Eftersom arbetstagaravgiften först fastställdes endast för ett år, och eftersom Finlands Banks pensionssystem är litet, ansågs det inte ändamålsenligt att stifta en särskild lag för Finlands Bank.

Pensionsavgiften för 1993 för personer i statens och kommunernas tjänst har fastställts i särskilda ettåriga lagar, i lagen om pensionsavgift för anställda som omfattas av statens pensionssystem (1005/92) och i lagen om pensionsavgift för tjänsteinnehavare och arbetstagare som omfattas av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (1006/92).

I samband med den inkomstpolitiska uppgörelsen för 1992—1993 kom parterna överens om att arbetstagarna också i fortsättningen skulle delta i kostnaderna för sitt arbetspensionsskydd. Samtidigt enades de också om att arbetstagarna

får delta i beslutsfattandet om användningen av de medel som flyter in.

I lagen den 28 juni 1993 om ändring av lagen om pension för arbetstagare (559/93 och RP 26/1993 rd) stadgas att arbetstagarnas andel av pensionsavgiften är en bestående del av systemet för finansiering av arbetspensionerna och att arbetsgivarna och arbetstagarna räknat från ingången av 1994 ansvarar för hälften var av ändringen i APL-arbetspensionsförsäkringsavgiften. Lagändringen gäller det privata arbetspensionssystemet. I motiveringarna till regeringens proposition (RP 26/1993 rd) nämns att ändringarna kommer att genomföras också i den offentliga sektorns pensionssystem räknat från den 1 januari 1994.

Vid början av 1990 trädde lagen om statens pensionsfond (1372/89) i kraft. Då inleddes fondering i syfte att trygga betalningen av statens framtida pensioner. Till fonden betalas pensionsavgifter från statens ämbetsverk och inrättningar enligt principen om full fondering. Också arbetstagaravgiften betraktas som fondens inkomster. I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensionsfond (RP 175/1993 rd) föreslås att pensionsavgiften för anställda som omfattas av statens pensionssystem skall bli bestående räknat från den 1 januari 1994 och att stadganden om detta skall införas i lagen om statens pensionsfond. Regeringens proposition godkändes i riksdagen den 26 oktober 1993.

Om en bestående pensionsavgift fr.o.m. den 1 januari 1994 för anställda som omfattas av det kommunala pensionssystemet stadgas genom ett tillägg till lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (RP 173/1993 rd).

Enligt 24 § lagen om Finlands Bank äger den som står i tjänste- eller arbetsförhållande till Finlands Bank rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension av bankens medel, i tillämpliga delar enligt samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten. Närmare bestämmelser om pensionsskyddet ges i pensionsstadgan, som har fastställts av bankfullmäktige.

Pensionerna till Finlands Banks anställda betalas av bankens medel enligt en budget som fastställs för varje år. Finlands Banks pensionsansvar hade i bokslutet för 1992 uppskattats till 1 611 miljoner mark. För att täcka pensionsansvaret har en reservering gjorts i bankens balansräkning sedan 1987. Banken har inte någon pensionsfond. Förbindelserna enligt Finlands Banks pensionsstadgor var i fjolårets bokslut täckta

till 71 %. Den arbetstagar pensionsavgift på tre procent som i år uppbärs av personalen samlas på ett särskilt konto, som banken har öppnat för ändamålet. Avgifterna överförs till pensionsreserven i samband med följande bokslut. Banken betalar på pensionsavgiftsmedlen en ränta som motsvarar grundräntan. Personalen deltar ännu inte i förvaltningen av reserven. Samarbetskommittén har informerats om ökningen av reserven.

Arbetstagar pensionsavgiften avser inte att ändra förhållandet mellan lönen under arbetstiden och utkomsten av pensionen. Därför ändras grunderna för beräkningen av pensionslönen i alla pensionsystem räknat från ingången av 1994 så att från årsförtjänsten, som används som grund för pensionslönen avdras arbetstagarens pensionsavgiftsandel för kalenderåret i fråga.

Stadgandena om Finlands Banks pensionslön finns i 6 § pensionsstadgan för Finlands Bank. Direktionen föreslår att i paragrafen skall göras de ändringar som föranleds av att arbetstagar pensionsavgiften innehålls. En framställning om detta tillställs bankfullmäktige senare i samband med andra pensionsstadgeändringar som avses träda i kraft den 1 januari 1994, så snart motsvarande ändringar har gjorts i lagen om statens pensioner.

Representanter för Finlands Banks personalförening har hörts i samarbetskommittén i frågan om att införa arbetstagar pensionsavgiften som en bestående del av finansieringen av bankens pensioner och i frågan om pensionsavgiftens inverkan på den pensionsgrundande lönen.

Ändring i pensionsstadgan för Finlands Bank

Med hänvisning till ovanstående och enligt 17 § 1 mom. 22 punkten lagen om Finlands Bank föreslår direktionen att bankfullmäktige till pensionsstadgan skall foga en 1 a §, som stadgar om skyldigheten för personer som omfattas av Finlands Banks pensionssystem att delta i bekostandet av sitt pensionsskydd på följande sätt:

Pensionsstadgan för Finlands Bank

1 a §

De som är anställda hos Finlands Bank är skyldiga att delta i kostnaderna för pensionsskyddet enligt 24 § lagen om Finlands Bank och bankens pensionsstadga genom att till Finlands Bank betala arbetstagares pensionsavgift, som till sin

storlek motsvarar den i 12 b § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/61) stadgade pensionsavgiftsprocenten av den lön till arbetstagaren som avses i 2 mom.

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagares pensionsavgift av den på ett tjänste-, befattnings- eller arbetsförhållande grundade, i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/89) eller 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) avsedda lönen.

I fråga om ändringssökande som avser pensionsavgift iakttas i tillämpliga delar vad som stadgas i 20 och 21 §§ i bankens pensionsstadga.

Ikraftträdande

Samtidigt föreslår direktionen att ovan nämnda ändring i pensionsstadgan skall träda i kraft den 1 januari 1994. Ändringen tillämpas på den lön som utbetalts under den tid då ändringen har varit i kraft."

Bankfullmäktige beslöt vid sitt möte den 15 december att godkänna direktionens förslag till ändring av pensionsstadgan för Finlands Bank.

Villkoren för personalens bostadslån

Vid sitt möte den 30 mars antecknade bankfullmäktige för kännedom direktionens meddelande att villkoren för bostadslånen till de anställda i Finlands Bank den 12 mars hade ändrats så att räntan på nya bostadslån var Finlands Banks grundränta plus två procentenheter. Låneräntan var dock så hög att någon förmån som föranledde förskottsuppbörd inte uppstod; räntan var minst lika med den vid varje tillfälle lagstadgade skattefria räntan på personallån. I personalens bostadslånevillkor hade dessutom gjorts vissa tekniska justeringar.

Direktionen

Vid sitt möte den 7 maj beslöt bankfullmäktige med stöd av 12 § 1 mom. i instruktionen för Finlands Bank på begäran bevilja direktionsmedlemmen Kalevi Sorsa tjänstledighet utan lön för tiden 7—16 maj 1993.

Vid utgången av 1993 hade direktionsmedlemmarna följande förtroendeuppdrag inom näringslivet:

Direktionens ordförande *Sirkka Hämäläinen*
— Internationella valutafonden, medlem av styrelsen

Direktionsmedlem *Harri Holkeri*
— Finnair Oy, medlem av förvaltningsrådet
— Helsingfors Telefonförening, styrelseordförande
— Livförsäkringsbolaget Salama, medlem av förvaltningsrådet
— Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen, medlem av förvaltningsrådet
— Repola Oy, revisor
— Solidium Oy, styrelseordförande
— Sponda Oy, styrelseordförande

Direktionsmedlem *Esko Ollila*
— Jubileumsfonden för Finlands självständighet, styrelseordförande
— Kemijoki Oy, ordförande i förvaltningsrådet

Direktionsmedlem *Kalevi Sorsa*
— Finnair Oy, ordförande i förvaltningsrådet
— Finlands Exportkredit Ab, styrelsemedlem

Direktionsmedlem *Matti Vanhala*
— Statsgarantcentralen, medlem av förvaltningsrådet
— Suomen ulkomaankaupan edistämisrahasto, medlem av delegationen

Kontrollanterna vid avdelningskontoren

Som kontrollanter vid bankens avdelningskontor och som deras suppleanter fungerar 1994 enligt bankfullmäktiges beslut av den 15 december följande personer:

kontoret i *Jyväskylä* (1.1—28.2.1994): kontrollanter lantbruksrådet, agronom Ingmar Gottfried Finskas och stadsdirektör Jaakko Kalevi Lovén samt suppleant överdomaren vid länsrätten, vicehäradshövding Eero Emil Herman Jauhainen;

kontoret i *Kuopio*: kontrollanter polismästaren, vicehäradshövding Erkki Juhani Vahronen och agronom Pauli Uolevi Ilva samt suppleant jordrättsdomaren, vicehäradshövding Juha Antero Voutilainen;

kontoret i *Lahtis* (1.1—30.4.1994): kontrollanter biträdande stadssekreteraren, juris kandidat Juha Kaarlo Tapio Arvela och polismästaren, juris kandidat Pekka Tapani Ojala samt sup-

pleant varuhusdirektören, ekonom Toivo Tapio Tikanoja;

kontoret i *Tammerfors*: kontrollanter tulldirektören, politices kandidat Veikko Armas Sepänen och industriombudsmannen, ingenjör Pertti Päiviö Sormunen samt suppleanter administrativa direktören, kandidaten i samhällsvetenskaper, juris kandidat Seppo Tapio Loimio och administrative chefen, magistrern i administrativa vetenskaper Markku Veikko Tapani Uusitalo;

kontoret i *Uleåborg*: kontrollanter länspolisrådet, vicehäradshövding Erkki Eino Haikola och borgmästaren vid rådstuvurätten, juris licentiat Lauri Jorma Tirinen samt suppleant generalmajor Lasse Erik Wächter;

kontoret i *Vasa* (1.1—30.6.1994): kontrollanter professor Kauko Kalervo Mikkonen och biträdande stadsdirektören, diplomingenjör Seppo Sanaksenaho samt suppleant länsrådet Markku Johannes Luoma.

kontoret i *Åbo*: kontrollanter stadsrådet Heikki Alarik Löyttyniemi och professor Jaakko Ilmari Nousiainen samt suppleanter kanslichef Paavo Aarne Sakari Heinonen och kommerserådet Teuvo Toivo Tapio Lehtinen.

Bankfullmäktige

Som bankfullmäktige fungerade vid ingången av 1993 följande personer, vilka utsetts av riksdagens elektorer.

Mäki-Hakola, Pentti, diplomingenjör
Ranta, Jussi, ingenjör
Kääriäinen, Seppo, politices kandidat
Tenhiälä, Hannu, agronom
Jätteenmäki, Anneli, vicehäradshövding
Hämäläinen, Tuulikki, ekonom
Seppänen, Esko, ekonomie kandidat
Miettinen, Mauri, forstmästare
Donner, Jörn, filosofie magister.

De tre förstnämnda utgjorde de ordinarie bankfullmäktige.

Ordförande var bankfullmäktig Pentti Mäki-Hakola och vice ordförande bankfullmäktig Jussi Ranta.

Riksdagen beviljade den 10 februari på begäran Hannu Tenhiälä befrielse från uppdraget som bankfullmäktig räknat från den 1 mars. Riksdagens elektorer valde den 26 februari stadsrevisor *Kalevi Mattila* till bankfullmäktig för resten av

mandattiden i stället för Tenhiälä och förordnade Mattila att fungera som ordinarie bankfullmäktig Seppo Kääriäinens förste suppleant.

Riksdagen beviljade den 7 september på begäran Seppo Kääriäinen befrielse från uppdraget som bankfullmäktig. Riksdagens elektorvalde den 24 september ekonomie magister *Olavi Ala-Nissilä* till bankfullmäktig för resten av mandattiden i stället för Kääriäinen och förordnade Kalevi Mattila till ordinarie bankfullmäktig med Anneli Jäätteenmäki som första suppleant och Olavi Ala-Nissilä som andre suppleant.

Riksdagen beviljade den 26 november på begäran Kalevi Mattila befrielse från uppdraget som bankfullmäktig. Riksdagens elektorvalde den 30 november filosofie magister *Tellervo Renko* till bankfullmäktig för resten av mandattiden i stället för Kalevi Mattila samt förordnade Anneli Jäätteenmäki till ordinarie bankfullmäktig med Olavi Ala-Nissilä som förste suppleant och Tellervo Renko som andra suppleant.

Revisorer

Riksdagens elektorvalde den 26 februari val av revisorer och revisorssuppleanter för Fin-

FINANSINSPEKTIONEN

Lagen om finansinspektionen (503/93) och lagen om ändring av reglementet för Finlands Bank (504/93) som antogs av riksdagen i juni trädde i kraft den 1 oktober. Genom lag avskaffades bankinspektionen och samtidigt grundades finansinspektionen, som fungerar vid Finlands Bank, för att övervaka finansmarknaden och aktörerna på denna. Finansinspektionens självständighet vid Finlands Bank betonas bl.a. av att den har en egen beslutsorganisation. Till finansinspektionens direktionsfunktion hör två medlemmar som utnämns av bankfullmäktige och som representerar Finlands Bank och finansministeriet samt finansinspektionens direktör på ämbetets vägnar. Till direktionsfunktionen hör dessutom en extra medlem som representerar social- och hälsovårdsministeriet, då sådana ärenden behandlas i direktionsfunktionen som gäller samarbetet mellan finansinspektionen och social- och hälsovårdsministeriet vid tillsynen över en koncern som består av både en depotsbank eller ett kreditinstitut och ett försäkringsbolag.

lands Bank och utsåg följande personer till revisorer av bankens räkenskaper för 1993:

Alho, Arja, politices kandidat
Lipponen, Paavo, politices kandidat
Heikkinen, Kauko, skattedirektör
Lahtinen Matti, verkställande direktör
Ala-Nissilä, Olavi, ekonomie magister, CGR

Till revisorssuppleanter utsågs:
Apukka, Asko, kommunalkamrer
Koski, Markku, jordbrukare
Tiuri, Martti, professor
Laivoranta, Jarmo, byggmästare
Mäkelä, Tina, diakonissa

Revisorerna valde den 21 april skattedirektör Kauko Heikkinen till ordförande.

Riksdagen beviljade den 5 oktober Olavi Ala-Nissilä, som valts till bankfullmäktig, befrielse från uppdraget som revisor för Finlands Bank. Riksdagens elektorvalde den 12 oktober politices magister *Timo Korva* till revisor för Finlands Bank för den återstående mandattiden i stället för Olavi Ala-Nissilä.

Riksdagens bankfullmäktige har enligt 5 § lagen om finansinspektionen endast förvaltningsuppgifter vid finansinspektionen. I anslutning till detta fattade bankfullmäktige under verksamhetsåret på grundval av 6, 8 och 9 §§ lagen om finansinspektionen och 17 § 1 mom. 17, 20 och 23 punkten lagen om Finlands Bank följande beslut om finansinspektionen:

Vid sitt möte den 24 juni

— gjorde bankfullmäktige en framställning till statsrådet om att bankinspektionens överdirektör *Jorma Aranko* skulle utnämnas till direktör för finansinspektionen räknat från den 1 oktober 1993

— fastställde bankfullmäktige löneförmåner för finansinspektionens direktör

— utnämnde bankfullmäktige till ordförande i finansinspektionens direktionsfunktion för den treårsperiod som började den 1 oktober 1993 medlemmen av Finlands Banks direktionsfunktion *Esko Ollila* med stf. avdelningschefen vid Finlands Bank *Kaiju Kallio* som personlig suppleant samt till medlem och

finansministeriets representant, regeringsrådet *Seppo Kiviniemi* med lagstiftningsrådet *Ilkka Harju* som personlig suppleant

— konstaterade bankfullmäktige att direktören för finansinspektionen direkt enligt lag fungerar som medlem av finansinspektionens direktionsfunktion och förordnade *Jorma Aranko* till vice ordförande i finansinspektionens direktionsfunktion förutsatt att han skulle utnämnas till direktör för finansinspektionen

— utnämnde bankfullmäktige till extra medlem i direktionsfunktionen som social- och hälsovårdsministeriets representant för den ovannämnda treårsperioden överdirektör *Tarmo Pukkila* med regeringsrådet *Jorma Heikkilä* som personlig suppleant.

Vid sitt möte den 25 augusti fastställde bankfullmäktige arvoden för ordföranden, vice ordföranden, medlemmen och tilläggsmedlemmen i finansinspektionens direktionsfunktion.

Vid sitt möte den 15 september
— fastställde bankfullmäktige finansinspektionens arbetsordning att träda i kraft den 1 oktober 1993

— beviljade bankfullmäktige på begäran *Kaiju Kallio*, befrielse från uppdraget som personlig suppleant för finansinspektionens direktionsfunktion medlem *Esko Ollila* och utnämnde i hennes ställe för den treårsperiod som började den 1 oktober 1993 *Peter Nyberg*, sakkunnig i Finlands Bank.

Vid sitt möte den 28 oktober
— förordnade bankfullmäktige vicehäradshövding *Risto Määtänen* till förste ställföreträdare och ekonomie licentiat *Kaiju Kallio* till andra ställföreträdare för *Jorma Aranko* som utnämns till finansinspektionens direktör

— fastställde bankfullmäktige det arvode som betalas till suppleanterna i finansinspektionens direktionsfunktion.

Helsingfors den 10 mars 1994

PENTTI MÄKI-HAKOLA

JUSSI RANTA
OLAVI ALA-NISSILÄ
TUULIKKI HÄMÄLÄINEN
MAURI MIETTINEN

ANNELI JÄÄTTEENMÄKI
TELLERVO RENKO
ESKO SEPPÄNEN
JÖRN DONNER

Heikki T. Hämmäläinen